

مزار میرزاده عشقی شاعر روزنامه نگار

۳ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۲۰:۵۸

قبر مرحوم میرزاده عشقی شاعر و روزنامه نگار آزادی خواه ایرانی در دوره مشروطه که در سال ۱۳۰۳ به دستور رضاخان ترور شد. قبر او در قبرستان ابن بابویه در شهر ری قرار دارد.

میرزاده عشقی نامش «سید محمد رضا» فرزند «حاج سید ابوالقاسم کردستانی» و در تاریخ دوازدهم جمادی الآخر سال ۱۳۱۲ هجری و قمری مطابق ۱۲۷۲ خورشیدی و سال ۱۸۹۳ میلادی در شهر همدان متولد شده است. سالهای کودکی را در مکاتب محلی و از سن هفت سالگی به بعد در آموزشگاههای «الفت» و «آلیانس» به تحصیل فارسی و فرانسه اشتغال داشته، پیش از آنکه گواهی نامه از مدرسه اخیرالذکر در یافت کند در تجارتخانه یک بازرگان فرانسوی به شغل مترجمی پرداخته و در اندک زمانی زبان فرانسه را به خوبی در یافته و به شیرینی تکلم می کرد.

دوره تحصیلی این شاعر جوان تا سن هفده سالگی بیشتر طول نکشید، شاید سبب واقعی آن همان طبع بلند، فکر تند و روح شاعرانه اش بوده است. در آغاز سن ۱۵ سالگی به اصفهان رفت، سپس برای اتمام تحصیلات به تهران آمد، بیش از سه ماه نگذشت که به همدان باز گشت و چهار ماه بعدش به اصرار پدر برای تحصیل عازم پایتخت شد ولی عشقی از تهران به رشت و بندر انزلی رهسپار واز آنجا به مرکز باز آمد.

هنگامی که در همدان بسر می برد اوائل جنگ بین المللی اول ۱۹۱۸-۱۹۱۴ میلادی به عبارت دیگر دوره کشمکش سیاست متفقین و دول متحده بود. عشقی به هواخواهی از عثمانی ها پرداخت و زمانی که چند هزار تن مهاجر ایرانی در عبور از غرب ایران به سوی استانبول می رفتند او هم به آنها پیوست و همراه مهاجرین به آنجا رفت.

عشقی چند سالی در استانبول بود، در شعبه علوم اجتماعی و فلسفه دارالفنون باب عالی جزء مستمعین آزاد حضور می یافت، پیش از این سفر هم یک بار به همراهی آلمانی ها به بیجار و کردستان رفته بود.

«اپرای رستاخیز شهریان ایران» را عشقی در استانبول نوشت. این منظومه اثر مشاهدات او از ویرانه های مدائن هنگام عبور از بغداد و موصل به استانبول بوده که روح شاعر رابه هیجان انداخته و شهیر اندیشه بلندش را به پرواز در آورد.

در سال ۱۳۳۳ ه. ق. «روزنامه عشقی» را در همدان انتشار داد. «نوروزی نامه» را نیز در سال ۱۳۳۶ ه. ق. پانزده روز پیش از رسیدن فصل بهار در استانبول سرود.

عشقی از استانبول به همدان رفت و باز به تهران شتافت. عشقی چند سال آخر عمرش را در تهران به سر برد، قطعه «کفن سیاه» را در دفاع از مظلومیت زنان و تجسم روزگار سیاه آنان با مسمط «ایدآل مرد دهقان» نوشتند و واقع این اثر با ثمرش تاریخچه ای از انقلابات مشروطیت و دوره ای که شاعر می زیست می باشد.

عشقی گاه گاهی در روزنامه ها و مجلات اشعار و مقالاتی منتشر می ساخت که بیشتر جنبه ی وطنی و اجتماعی داشت، چندی هم شخصا روزنامه «قرن بیستم» را با قطع بزرگ در چهار صفحه منتشر می کرد که امتیازش به خود او تعلق داشت لیکن عمر روزمانه نگارش مانند عمر خود او کوتاه بود و بیش از ۱۷ شماره انتشار نیافت.

این شاعر نیکنام و جوان ناکام در عنفوان جوانی روزگار پر اضطراب و اندوهگین داشت، بیش از ۳۱ سالش نبود که تیری جانسوز و ظالمانه چنان پیکر هنرمندی را از پای در آورد.

